

Výsledky odpadového hospodářství, včetně nákladů na provoz obecního systému, v obci Černá u Bohdanče za rok 2023, včetně způsobu a rozsahu odděleného soustředování komunálního odpadu, využití a odstranění komunálního odpadu a možnosti prevence a minimalizace vzniku komunálního odpadu.

Zpracování a zveřejnění výsledků odpadového hospodářství měst a obcí, není pouhou snahou starosty předkládat dosažené výsledky. Zveřejnění těchto výsledků je povinností měst a obcí plynoucí ze Zákona o odpadech a to počínaje zprávou za rok 2022.

Způsob a rozsah odděleného soustředování komunálního odpadu (KO) v obci vychází z obecně závazné vyhlášky (OZV č. 1/2022). Vyhláška popisuje oddělné soustředování KO na jednotlivé složky:

- biologické odpady rostlinného původu (zelený velkoobjemový kontejner, hnědé kompostéry u domu),
- papír (modré kontejnery na jednotlivých sběrných místech)
- plasty včetně PET lahví (žluté kontejnery),
- nápojové kartony (žluté kontejnery),
- sklo (zelené kontejnery),
- kovy (černé kontejnery s šedým víkem),
- nebezpečné odpady (mimořádný svoz),
- objemný odpad (mimořádný svoz),
- jedlé oleje a tuky (nádoba 240 litrů u OÚ),
- směsný komunální odpad (černé nádoby u nemovitostí 240, 120, 60 a 30 litrů).

Množství komunálního odpadu vyprodukovaného v obci a náklady na jeho likvidaci.

Veškerý komunální odpad, který občané odloží na místa tomu určená, je následně likvidován prostřednictvím k tomu určených společností na základě smluvního vztahu a za daných finančních podmínek (viz. tabulka).

Z tabulky jsou patrné náklady na likvidaci dle jednotlivých komodit. Některé složky komunálního odpadu, jako je např. textil, elektro apod. jsou likvidovány v současné chvíli za odvoz, tedy s nulovými náklady a některé složky předáváme na základě smlouvy k dalšímu zpracování za úhradu obcí, jako je tomu u železa. Další kladnou položkou v tabulce je „Odměna za zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů“. Jedná se o odměnu, kterou vyplácí společnost EKO-KOM a.s. (kolektivní správce obalových odpadů) svým klientům na základě množství odvedeného a vykázaného množství. Pro rok 2023 přibyl v tabulce recyklační poplatek za papír, který v roce 2022 nebyl uplatňován a pro rok 2024 opět nebude. Jedná se o poplatek, který si stanovuje svozová společnost na začátku smluvního období a je závislý od toho, zda a jaký je zájem o konkrétně vyříděnou komoditu, a tudíž zde vznikají vyšší, či nižší náklady na likvidaci.

Druh odpadu	Společnost	Množství (t)	Náklady (Kč)
Komunální odpad	SmP-Odpady a.s.	86,274	405 226,00 Kč
BIO odpad	SmP-Odpady a.s.	9,651	46 885,50 Kč
	Agrodružstvo Klas	63,63	32 921,00 Kč
Plast	SmP-Odpady a.s.	20,7865	125 580,00 Kč
Recykl. poplatek plast	SmP-Odpady a.s.		48 884,23 Kč
Papír	SmP-Odpady a.s.	14,1393	83 122,00 Kč
Recykl. poplatek papír	SmP-Odpady a.s.		12 598,00 Kč
Sklo	SmP-Odpady a.s.	14,875	14 619,00 Kč
Textil	TextilEco a.s.	1,777	0,00 Kč
Železo	SmP-Odpady a.s.	0,0212	0,00 Kč
Elektro	Elektrowin a.s.		0,00 Kč

	Asecol a.s. (červený kontejner)	0,839	0,00 Kč
Jedlé oleje a tuky	Fa. Marek Křesťan IČ: 68217129	0,07	0,00 Kč
Provoz sběr. míst, třídění, zprac. a likvidace odpadu	Obec		136 000,00 Kč

Náklady

905 835,73 Kč

Železo	Jarý s.r.o.	1,6	-12 324,00 Kč
Odměna za zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů	EKO-KOM		-264 751,50 Kč

Příjmy

-277 075,50 Kč

Výsledné náklady (po odečtení příjmů)

628 760,00 Kč

Celkové množství odpadů

213,663 tun

Výsledné náklady, tedy veškeré náklady ponížené o příjmy z odpadů, jsou základem pro výpočet poplatku v obci za 1 litr objemu nádoby. Ne každý si uvědomuje, že poplatek není pouze za černou nádobu, ale je v něm zahrnut veškerý odpad, tedy od toho v popelnici, přes tříděný, až po bio a další složky, včetně finančně náročné likvidace odpadů, které nepatří do odpadového hospodářství obce a někteří jedinci se ho pokoutně zbavují a zatěžují tím peněženky ostatních občanů. Pokud takové chování dokážeme odstranit, je to cesta, jak snížit, či odolávat rapidnímu navýšení plateb.

Z výše uvedených údajů vyplývá finanční náročnost likvidace jednotlivých druhů odpadu. Čím dál více platí to, co jsem ve zprávě zmiňoval již v minulém roce. Dnes nestačí pouze odpad třídít, dnes je nutné odpadu předcházet. A jak je možné předcházet vzniku odpadů? Např. environmentálně příznivým přístupem při nákupu (místo plastových sáčků používat opakovaně použitelné látkové sáčky, opakovaně použitelné obaly na drogerii apod.) Stejně tak domácí kompostování, štěpkování, kdy výsledným produktem je znovu použitelný materiál na zahrádkách. Využívání sběrů textilu a oděvů, čímž je zajištěno opětovné použití.

Pár čísel, která jsou a budou závazná pro všechna města a obce v ČR:

Podle nového zákona o odpadech mají obce a města v roce 2025 třídít 60 % z produkovaných komunálních odpadů. V roce 2030 nejméně 65 % a v roce 2035 pak 70 %. Jinými slovy 70 % celkových produkovaných komunálních odpadů nemá být ve směsi (v černé popelnici), ale vytríděné např. v barevných kontejnerech. Podobné snahy o výrazné navýšení třídění a výrazné snížení množství produkovaných směsných odpadů jsou dobře patrné i v jiných státech Evropské unie.

Obec Černá u Bohdanče v letošním roce, jak dokládá tabulka výše, vykazuje vytríděnost 59,6. Proti minulému roku jsme vytríděnost zvedli o 5,3%. K dosažení cílové hodnoty 70% v roce 2035 máme stále daleko, kdy nám schází 10,4%, ale k hodnotám roku 2025 nám schází 0,4%.

Ve zprávě z minulého roku byly uváděny další množstevní údaje a pro porovnání bude struktura zachována i v této zprávě. Byla popisována nutnost dosahovat určitého průměrného množství odpadu na občana, který se vyváží z černých nádob (popelnic). Jedná se o nevytríděný odpad a jeho množství na občana se každým rokem o 10 kg snižuje. Překročí-li občané tento limit, musí za veškeré překročené množství hradit standardní „skládkovací“ poplatek 1 000,-Kč (rok 2023), místo 500,-Kč. Tento „skládkovací“ poplatek bude v cílovém roce 2029 činit již 1 850,-Kč, což je téměř 4x více, než současný snížený poplatek. Proto je pro výslednou výši odpadového poplatku v obci zásadní, abychom dodržely příslušné limity. Pokud obec dodrží množství odpadů na občana v limitu, který se každý rok snižuje o zmíněných 10 kg, bude moci dále využívat snížený „skládkovací“ poplatek 500,-Kč/tuna. V rámci každoročního stanovení poplatku počítáme vždy s tím, že tento limit dodržíme. Kolik tedy činí tento limit pro SKO (odpad v černé popelnici)? V roce 2023 180 kg/občan, tudíž pro rok 2024 je stanoven na 170kg/občan (cíl v roce 2029 120kg/občan).

V roce 2023 bylo z obce vyvezeno 86,274 t nevytríděného odpadu (obsah černých popelnic), což vzhledem k počtu obyvatel, který se bere vždy k 1. lednu předešlého roku, tedy k 1. 1. 2022 a činil 669

obyvatel, odpovídá cca 129 kg/občan. Oproti roku 2022 tak došlo ke snížení množství nevytříděného odpadu o 4kg/občan. Toto je naprosto skvělý výsledek, který není rozhodně u měst a obcí obvyklý a patříme do špičky obcí, plníci tímto způsobem limity v odpadovém hospodářství. Řada měst a obcí již v průběhu roku naplní svůj limit a musí na konci roku dopláct nemalé finanční prostředky. Naše výsledky ukazují, že jsme se vydali před lety správným směrem, přestože někteří občané hovoří o „drahotě“ za odpady v obci. K této „drahotě“ se vrátím někdy v samostatném příspěvku, kde si každý může udělat obrázek, jak moc jsou taková slova (ne)pravdivá. V každém případě, udržíme-li tento trend, tak na rozdíl od mnoha měst a obcí nebudeme čelit zásadním změnám v odpadovém hospodářství a vyrovnávání se finanční náročnosti, kterou přinesou cílové hodnoty plynoucí ze „Zákona o odpadech“.